



Aalborg Universitet

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Jämställdhet, mångfald och medborgarskap - En docentföreläsning

Stoltz, Pauline

DOI (link to publication from Publisher):
[10.5278/freia.66950810](https://doi.org/10.5278/freia.66950810)

Publication date:
2012

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):

Stoltz, P. (2012). *Jämställdhet, mångfald och medborgarskap - En docentföreläsning*. Institut for Kultur og Globale Studier, Aalborg Universitet. FREIA's tekstserie No. 79 <https://doi.org/10.5278/freia.66950810>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.



FREIA

FREIA

Feminist Research Center
in Aalborg
Aalborg University
Kroghstraede 3
DK-9220 Aalborg East

Phone: +45 9940 8310

E-mail: freia@cgs.aau.dk

**Jämställdhet, mångfald och
medborgarskap
- En docentföreläsning**

Pauline Stoltz

FREIA Working Paper Series

No. 79

ISSN: 0907-2179

© 2012 Pauline Stoltz
Jämställdhet, mångfald och medborgarskap - En docentföreläsning
FREIA – Feminist Research Center in Aalborg
Aalborg University
Denmark
FREIA Working Paper Series
Working Paper No. 79

ISSN 0907-2179

Published by
FREIA & Department of Culture and Global Studies
Aalborg University

Distribution
Download as PDF on
<http://www.freia.cgs.aau.dk/Publikationer+og+skriftserie/Skriftserie/>

Front page design and layout
Cirkeline Kappel and Malin Bisander

The Research Secretariat
FREIA & Department of Culture and Global Studies
Kroghstraede 1, 2.006
Aalborg University
DK-9220 Aalborg East
Denmark
Tel. + 45 9940 8310

E-mail: freia@cgs.aau.dk
Homepage: <http://www.freia.cgs.aau.dk>

FREIA's paper series is published by FREIA - the Feminist and Gender Research Centre in Aalborg. The paper series is designed to disseminate knowledge about the core research themes of FREIA and increase awareness of FREIA's activities both internally at Aalborg University and externally.

The paper series contains two types of papers: (1) 'commissioned papers', which are produced by visiting scholars, keynote speakers at FREIA conferences and others who are invited to write a paper for the series; and (2) 'working papers', which are working papers, papers for conferences and seminars, project descriptions, lecture manuscripts and book chapters which are produced by the staff at FREIA and affiliated researchers from Aalborg University, but also by participants of conferences organised by FREIA. The papers are work in progress and not published elsewhere. FREIA's paper series is only published on the web and the authors hold exclusive copyright to their work. The views expressed in FREIA's paper series are only those of its independent authors. The editor of the series is Associate Professor Pauline Stoltz. She can be reached at stoltz@cgs.aau.dk

Förord

Sedan sommaren 2011 har jag en tjänst som lektor eller ”associate professor”, vid Samfundsvidenskabelige Fakultet, Institut for Kultur og Globale Studier, Aalborg Universitet. På institutionen är min tjänst kopplat till FREIA - feminist research center in Aalborg.

Kort efter att jag tillträdde min tjänst blev jag också redaktör för FREIA Working Paper Series. Sedan dess har det publicerats ett antal working papers i serien, men det working paper som följer här är alltså mitt första egna. Det bygger på den docentföreläsning som jag höll den 26 april 2012 på den arbetsplats som jag hade innan jag kom till Aalborg, nämligen Malmö högskola i Malmö, Sverige. Efter föreläsningen beslutade rektorn på Malmö högskola att anta mig som docent i statsvetenskap vid Malmö högskola.

Den svenska titeln ”docent” är en vetenskaplig titel och inte en tjänst. Jag kan alltså samtidigt ha en tjänst i Aalborg och vara docent i Malmö. I riktlinjerna för antagning av docenter vid Malmö högskola (Dnr 69-01/101, 2003-03-20, reviderad 2004-12-02) står följande om vad en docent är:

”Docent är en akademisk titel som betyder att innehavaren har en vetenskaplig skicklighet som avsevärt överstiger den som krävs för doktorsexamen. Antagning som docent innebär såväl rättigheter som skyldigheter. För att vara huvudhandledare i forskarutbildningen vid Malmö högskola krävs minst docentkompetens. Högskolan förväntar att docenten ska kunna ingå som ledamot i betygsnämnd, vara opponent vid disputation samt sakkunnig i tillsättningsärenden. Dessutom har högskolan möjlighet att begära docentens medverkan i undervisning och som ledamot i arbetsgrupper rörande forskning och utbildning. Även en externt verksam kan antagas om det är till nytta för forskningen och utbildningen vid Malmö högskola och om denne uppfyller nedanstående krav för antagning samt är beredd att biträda enligt ovan och i övrigt uppfyller kraven.”

Och det står följande om behörigheten till att antas som docent:

”Behörig att antas som docent är den som avlagt doktorsexamen samt därutöver har förvärvat såväl högre vetenskaplig som pedagogisk skicklighet inom det ämne som avses. För behörighet krävs dessutom genomgången handledarutbildning...”

Vetenskaplig skicklighet

Omfattningen av den vetenskapliga produktionen utöver avhandlingsarbetet skall vara av minst samma omfång som detta.

Denna produktion ska visa självständighet, progression samt aktivt deltagande i forskarsamhället. Den sökande bör således kunna uppvisa forskning på eget ansvar utifrån egna idéer som inte är explicit utvecklade i avhandlingsarbetet. Olika former av vetenskaplig verksamhet, såsom projektledning, granskningsuppdrag, anordnande av konferenser och redaktionellt arbete är meriterande.

Pedagogisk skicklighet

Den pedagogiska skickligheten förutsätter ett aktivt deltagande i utbildning. Till undervisningserfarenheten hör också till denna kopplade verksamheter, såsom kursutveckling, -administration och framställning av läromedel. Erfarenhet av handledning av studenter, biträdande handledning i forskarutbildning samt pedagogisk utbildning är meriterande.

När man har skickat in en ansökan om att bli antagen till docent till docentnämnden granskas den vetenskapliga produktionen av två sakkunniga utanför Malmö högskola. I mitt fall var det en dansk och en norsk sakkunnig som granskade mina texter. Efter granskning av sakkunnigutlåtandena kan docentnämnden besluta om avslutning på antagningsprocessen. Det innebär i Malmö att sökanden håller en obligatorisk docentföreläsning på 45 minuter. Föreläsningen behandlar ett ämne som bestäms av docentnämnden i samråd med sökanden och den ska ge en inblick i sökandens forskningsområde. Den ska också utformas så att den blir av intresse för allmänheten.

Jag fick reda på att följande skulle framgå av föreläsningen:

1. jag skulle tydliggöra min bakgrund och roll på forskningsområdet jag är verksam i
2. jag skulle beskriva mitt eget bidrag till forskningen
3. jag skulle förklara hur jag ser på min forskning i förhållande till annan forskning på Malmö högskola
4. Eftersom jag inte var anställd vid Malmö högskola när processen väl hade kommit så långt gällde även att jag skulle förklara på vilket sätt det gynnar Malmö högskola att jag blir docent.

Min föreläsning var på temat 'Jämställdhet, mångfald och medborgarskap i lokala och globala kontexter'. Punkt 1 ovan tolkade jag som en introduktion av min bakgrund och roll inom statsvetenskap. Punkt 2 handlar därmed om mitt bidrag till statsvetenskapen. Punkt 3 och 4 kan båda relateras till mina framtidsplaner. Eftersom dessa också är av intresse för läsare av FREIA

Working Paper Series tar jag i denna omarbetning av min docentföreläsning även upp dessa planer.

Nedanstående text följer ungefär detta upplägg. Det vill säga att jag efter en introduktion till min bakgrund och roll inom statsvetenskap kommer att berätta om mitt bidrag till statsvetenskap, för att sedan avsluta med mina framtidsplaner.

Malmö/Aalborg, augusti 2012

Pauline Stoltz

Jämställdhet, mångfald och medborgarskap

- En docentföreläsning

Pauline Stoltz

Min bakgrund inom statsvetenskap

Jag disputerade i Lund år 2000 på en avhandling i statsvetenskap med titeln 'About Being (T)here and Making a Difference – Black Women and the Paradox of Visibility'. Avhandlingen behandlade den politiska representationen av "Svarta", invandrar- och flyktingkvinnor inom ramen för en diskussion av det feministiska projektets problem med att hantera intersektioner av kön och 'ras'/etnicitet och kombinationer av sexism och rasism. Jag använde mig av ett postkolonialfeministiskt perspektiv på statsvetenskap. "The paradox of visibility", som nämns i titeln på avhandlingen, lyder som följer:

"In order to make claims which enable feminists to visualise women, in political theory as well as in practical politics, a definition of 'women' is made (women are x and therefore...) which is automatically exclusionary in itself. The definitions of women which are used never cover all women. Certain differences between women and thereby certain groups of women are always excluded." (Stoltz 2000, s 31)

Som en reaktion på detta väcker jag frågan hur forskare kan göra en analys och använda ett språkbruk som undviker uteslutningar såsom strukturell rasism och sexism. Syftet med studien är därför att undersöka vilka möjligheter det finns att komma ur denna paradox på ett sätt som skulle gagna så många människor som möjligt, men i det här fallet främst Svarta kvinnor i Europa. Detta är viktigt för om man inte är inkluderande i ett anti-diskriminerande projekt, vad är då meningen med själva projektet, eller såsom Nancy Fraser formulerade det i respons på en artikel av Judith Butler (Fraser i Benhabib et al 1995, p 68):

"... is it really the case that no one can become the subject of speech without others' being silenced? ...Is subject-authorization inherently a zero-sum game? ...Can we construct practices, institutions, and forms of life in which the empowerment of some does not entail the disempowerment of others? If not, what is the point of feminist struggle?"

Avhandlingen gav mig en möjlighet att teoretisk och empirisk vara en av dem som introducerade postkolonialfeministiska perspektiv på genusforskning för en svensk och nordisk publik av bland annat statsvetare och genusvetare (se även Stoltz 1997a; 1997b; 2002a; 2004a). Den var även utgångspunkten för ett antal centrala statsvetenskapliga forskningstema och perspektiv som jag sedan dess har försökt att fördjupa och bredda.

Teoretiskt innebär detta att jag är intresserad av (normativa) politiska teorier kring jämställdhet och rättvisa, demokrati och medborgarskap. Jag använder dessa i frågor som berör lokala, globala och (trans)nationella kontexter och jag gör detta genom analyser av intersektioner mellan kön och andra skillnadsskapande kategorier (främst ras/etnicitet och ålder/generation). Ofta gör jag detta också genom jämförelser mellan situationen i olika stater, men jag använder även nordiskt, europeisk och globalt komparativa perspektiv. Vill man sammanfatta detta kan man säga att jag är intresserad av jämställdhet, mångfald och medborgarskap i lokala och globala kontexter.

Min roll inom statsvetenskap - Statsvetenskapens innehåll och organisatoriska tillhörighet

Min roll inom statsvetenskap har varit både som forskare och lärare, men också som någon som har funderat kring statsvetenskapens organisatoriska tillhörighet och vad statsvetenskap innehållsligt har och inte har gemensamt med andra ämnen.

I samband med disputationen lämnade jag Lunds universitet och kom i 2000 till Malmö högskola, ett nytt lärosäte som hade startats i grannkommunen två år tidigare. Detta var först som ansvarig för ämnet genusvetenskap, på ett vikarierande (svenskt) lektorat inom vilket jag organiserade allt som hade med genusvetenskap att göra, från att rekrytera lärare och organisera undervisning, till internationella kontakter, marknadsföring och forskning. För ett lektorat behöver man i Sverige formellt enbart vara disputerat, även om det i praktiken ofta kräver mycket mer. Rätt snart blev jag dock fast anställd som lektor i statsvetenskap.

Under ett antal år fördelade jag sedan min tid mellan uppgifter inom genusvetenskap och statsvetenskap. Dessa ämnen låg i början på 2000-talet på Området för Teknik och samhälle (ett område kunde på ett ungefär jämföras med en fakultet), men i samband med en högskoleövergripande omorganisering 2007 flyttade både statsvetenskap och genusvetenskap till institutionen för Globala Politiska Studier på fakulteten för Kultur och Samhälle. Bakom dessa uttalanden ligger en hel berättelse om hur man kan organisera ett lärosäte, vilket i Malmö högskolas fall till en början innebar en organisation från enstaka

ämnena, som samlades inom enheter, som samlades inom områden, som samlades inom högskolan.

Under många år var jag mycket inblandat i olika administrativa och organisatoriska frågor på Malmö högskola. På Området för Teknik och samhälle var jag bland annat enhetschef för enheten för *IT och arbetslivets lärande* där både ämnet statsvetenskap och ämnet genusvetenskap ingick och där det vid den tiden sammanlagt fanns ca 70 anställda. Sedan fick jag uppdrag som biträdande områdesprefekt för området för *Teknik och samhälle*, där det fanns ca 200 anställda. Jag har också suttit som lärarrepresentant i styrelserna för Området för Lärarutbildningen, för Området för International Migration och Etniska Relationer och för Området för Teknik och samhälle.

2005 åkte jag ett par månader som Visiting Scholar till University of Leeds för att bedriva egen forskning, men frågan om statsvetenskapens organisatoriska tillhörighet fortsatte att vara en fråga som engagerade mig och många andra på högskolan. Malmö högskola startade 1998, så det var ett mycket ungt lärosäte, som hade vuxit fort och på sina håll relativt okontrollerat. Detta ledde i 2007 till en stor högskoleövergripande omorganisering. Detta hade också följder för statsvetenskap. Området för Teknik och samhälle försvann nämligen i denna omorganisering och beteckningarna "område" och "enhet" togs ur bruk till förmån för "fakulteter" och "institutioner". I samband med omorganiseringen koordinerade jag tillkomsten av institutionen för Globala politiska studier och där placerades statsvetenskap och genusvetenskap tillsammans med näraliggande ämnen som internationella relationer, Europastudier, mänskliga rättigheter och freds- och konfliktsvetenskap. Institutionen blev del av den nya fakulteten för Kultur och samhälle.

Efter detta tyckte jag att tiden för forskningen hade blivit allt för ansträngd i relation till tiden jag spenderade på organisatoriska och administrativa frågor och på undervisning. Jag hade i 2006 precis fått forskningsmedel inom ramen för det högskoleövergripande projektet "Mångkontextuell barndom", så efter omorganiseringen bestämde jag mig för att koncentrera mig mera på att kombinera undervisning och forskning och tona ner mina administrativa uppgifter.

Det enda administrativa åtagandet som jag fortsätta med var inom ramen för frågor om globalt medborgarskap, eftersom det gick bra att kombinera med mina forskningsintressen. I uppdrag av rektor Lennart Olausson arbetade jag därför under ett antal år med dessa frågor inom ramen för "the International Network of Universities", ett nätverk av universitet där Malmö högskola ingick. Här organiserade jag bland annat tillsammans med kollegor från hela världen ett omfattande samarbete på mastersnivå på temat "Global Citizenship". Som ett led i detta utvecklade och ledde jag under ett antal år en kurs i "Global

Citizenship” på University of Hiroshima i Japan. Kursen låg i samband med minnesceremonin efter atombomben som fälldes över denna stad i början på augusti 1945 och deltagandet i ceremonin var också del av kursen. Detta fortsatte jag med ända tills jag 2011 tog upp en tjänst som associate professor på Aalborg universitet.

Mina erfarenheter av att undervisa i Japan och på en kurs på ett liknande tema i Malmö ledde så småningom till ett kapitel i en bok om medborgarlig bildning. Kapitlet heter ”Gränserna för gränslös undervisning”. Här använder jag mig av olika kosmopolitiska idéer för att reflektera över frågan hur jag kan hantera mötet mellan lärare och studenter från hela världen? Vilka roller spelar platsen där undervisningen sker och/eller där vi kommer ifrån; erfarenheter som är kopplade till dessa platser och maktrelationer mellan oss för våra kunskapsprocesser? Vilka kosmopolitiska teorier kan stödja min reflektion över problematiska situationer? (Stoltz, 2012a)

Mitt bidrag till statsvetenskap - Vad har jag gjort?

För att återvända till min forskning, så tar den som sagt sin utgångspunkt i politiska teorier om globalisering, demokrati och medborgarskap, med särskilt fokus på frågor om jämställdhet och mångfald. Genom åren har jag gjort olika typer av nedslag inom detta fält. Ett tidigt exempel av detta är hur jag inom ramen för EU projektet ”Gender and European Welfare State Regimes” under ledning av Jane Lewis och Birte Siim handlade detta till exempel om ett självständigt bidrag i tidskriften *Journal of Social Policy*, där mötet mellan välfärdsstatsregimteorier och feministiska teorier utmynnade i en analys av ensamstående mödrars position i det danska samhället (Stoltz 1997c).

Efter avhandlingen har jag breddat mitt forskningsintresse till andra områden. Ett exempel är artikeln ”Att skapa framtiden – styrningsdilemman inom svensk IT politik”, *Nordisk Administrativ Tidsskrift*, 2002 (Hall, Löfgren & Stoltz 2002). Denna artikel visar en bild av huvudlinjerna i svensk IT-debatt år 1996 och 2000. Tillsammans med Patrik Hall och Karl Löfgren lyfter jag här fram allmänna föreställningar om informationsteknologins roll i den svenska samhällsutvecklingen. Artikeln var ett resultat inom ramen av det av Riksbankens Jubileumsfonds finansierade projekt ”Svensk IT-politik – styrning, makt och demokrati” under ledning av Patrik Hall.

Även i projektet ”Kön och etnicitet i högre utbildning” under ledning av Johanna Esseveld, som löpte samtidigt, blev resultatet enbart ett bidrag. I ”Kunskap, utbildning och demokrati” (Stoltz 2005) ställer jag frågan på vilka sätt innehållet i våra kunskapsprocesser styrs. Vilken kunskap ”erkänns”, vilken gör det inte och på vilka grunder? Vilken roll spelar genusstrukturer för professionernas ställning och vilken roll spelar olika typer av reglering inom

svensk och delvis europeisk utbildningspolitik? Detta diskuterar jag med hjälp av bland annat Nancy Frasers teorier om omfördelning och erkännande. Frågor om globalisering, demokrati och medborgarskap, liksom jämställdhet och mångfald behandlas här inom ett för mig nytt forskningsfält, nämligen det av utbildningspolitik (högre utbildning).

Från och med 2006 deltog jag i det av Vetenskapsrådet finansierade forskningsprojekt "Mångkontextuell barndom" (jfr tidigare) under ledning av Ingegerd Tallberg Broman. Projektgruppen bestod här av ett tiotal seniora forskare och doktorander från flera discipliner, inklusive sociologer som Mats Trondman, Tomas Peterson och Ingela Kolfjord, pedagoger som Ann-Christine Vallberg Roth och Ann-Carita Evaldsson och socialantropologer som Berit Wigerfelt. Här kombinerar jag utbildningspolitiska frågor (skolpolitik) med ytterligare ett för mig nytt forskningsfält, nämligen det av barndomsforskning.

Projektgruppen producerade bland annat ett gemensamt specialnummer av den sakkunniggranskade tidskriften *Educare* (2009:2-3). Eftersom temat för numret var "En gränsöverskridande skola – om olika former av styrning och reglering i barndomen" blev jag som ensam statsvetare i detta sammanhang ombedd att skriva om "Styrning, barndom och skola" (Stoltz 2009). Genom att kombinera aktuell styrningsforskning med barndomsforskning väcker jag här frågor om sambandet mellan den nuvarande styrningen av skolan och de inom hela projektet diskuterade brister i barns rätt till en likvärdig utbildning i Sverige.

Barndomsforskare och välfärdsstatsforskare belyser t ex förändringar i synen på barns positioner inom välfärdsstater och betonar barn som nuvarande och framtida medborgare. I artikeln undersöker jag hur man inom skolpolitiska sammanhang i Sverige idag diskuterar (eller undviker att diskutera) var balansen går mellan individuell frihet och social jämställdhet och hur begreppet "ansvar" kommer in i skolpolitiken. Intersektionella maktskillnader mellan olika grupper av barn relaterat till kategorier av "ras"/etnicitet, kön och klass är centrala i detta resonemang, men behandlas här inom ett för mig nytt fält.

Parallellt med detta projekt arbetade jag även med ett bokprojekt som också hade ett fokus på medborgarskap och social jämställdhet. Det var resultatet av ett mångårigt engagemang i ett nordisk-kinesiskt genusforskningsnätverk som regelbundet organiserar konferenser för forskare och aktivister. Jag har varit medarrangör till flera av dessa konferenser, men jag var huvudarrangör för en av dem. Den hölls i Malmö 2005 och hade titeln "*The Second Sino-Nordic Women and Gender Studies Conference – Gender and Human Rights in China and the Nordic Countries.*" Om jag i projektet om "Mångkontextuell barndom" blev allt mera intresserad av barn som medborgare, började begrepp som ansvar och skyldigheter dyka upp även i samband med arbetet kring den antologin som var ett resultat av denna konferens.

Tillsammans med Marina Svensson, Zhongxin Sun och Qi Wang redigerade jag i 2010 den på Routledge publicerade antologi *Gender Equality, Citizenship and Human Rights – Controversies and Challenges in China and the Nordic Countries*. Författarna bodde både i Norden och i Kina, men även i USA. Praktiska aspekter kring översättningar, skillnader i vetenskapssyn och vad det alltid innebär att få ihop helheten i en antologi var lärorika och spännande utmaningar. Huvudansvaret för denna redigering hade jag och jag gjorde hälften av det totala redaktionsarbetet.

Jag skrev även tillsammans med Marina Svensson ett inledande kapitel till antologin: *"Rights and responsibilities in a gendered world – Equality in/between China and the Nordic countries."* (Stoltz och Svensson 2010). Här diskuterar vi hur medborgerliga rättigheter och skyldigheter kan förstås i Norden och i Kina och sätter detta i ett globalt perspektiv. Spänningar och dilemman mellan universalism och partikularism och en "politics of difference", mellan å ena sidan social sammanhållning och politiska gemenskaper och å andra sidan köns, etnisk och annan identitetsmässig mångfald är teman som kommer tillbaka både i antologin i sin helhet och i detta kapitel. Det kinesiska sammanhanget var nytt för mig och resulterade i att jag såg med andra ögon på begrepp som medborgarskap, rättigheter och skyldigheter. Det är en reaktion som jag har förstått av studenter som har läst boken, även andra har.

Frågor om ansvar, globalt medborgarskap och kosmopolitism, men även nationalism som en motsatt reaktion till dagens politiska, sociala och ekonomiska utmaningar kommer tillbaka i några aktuella publikationer. Det rör sig för det första om ett självständigt bidrag inom ramen för forskningsprojektet "Mångkontextuell barndom", nämligen artikeln "Canons and communities – Children and social cohesion in Sweden and the Netherlands" i tidskriften *Education, Citizenship and Social Justice*. (Stoltz 2011). I denna artikel undersöker jag argumentationerna som har används i politiska diskussioner kring introduktionen av en kanon i skolutbildningen i Sverige och Nederländerna. Syftet med en sådan introduktion har vissa politiker bland annat sagt var för att kunna uppnå social sammanhållning i samhället. Jag hävdar att dessa två fall pekar på olika utmaningar för kosmopolitiska idéer kring användningen av utbildning i syfte att uppnå gemensamma värderingar, med särskilt hänsyn tagen till hur detta bör ske med en kvalificerad antagande av mångfald inom enhet och genom utvidgningen och fördjupningen av barns medborgerliga rättigheter. I denna text fördjupar jag mina kunskaper i jämförande politik och i min förmåga att använda politisk teori i praktisk politiska analyser. Bidraget är originellt bland annat genom att det även i detta fall rör sig om ett udda val av länder, som genom en jämförelse kan få oss att se saker vi annars inte hade sett, till exempel kring varför politiker i ett visst land väljer just en viss typ av policylösning och inte en annan. Det är ett inlägg i en

het och aktuell politisk debatt där användningen av politisk teori kan bidra till en skärpa i argumentationen och tvärtom, där etiska resonemang kan guida politiska beslutsfattare till att ta rättvisa beslut som leder till social jämställdhet.

Ett sista bidrag inom ramen för projektet "Mångkontextuell barndom" består av ett kapitel i den gemensamma boken som projektgruppen publicerade 2011 och som bland annat riktar sig till blivande och verksamma lärare. Boken redigerades av Ingegerd Tallberg Broman och har titeln *Skola, barndom och sociala relationer i förändring*. Mitt bidrag har titeln "Barnkonventionen och ansvarsfördelningen mellan barn och vuxna" (Stoltz 2011a). Här är syftet att bidra med kunskap om de globala, politiska och historiska perspektiv som kan anläggas på barns rättigheter. Centralt är här utgångspunkten inom barndomsforskningen att barn är medborgare med en egen röst och en rätt till deltagande i processer som rör det själv. Bidraget är ett statsvetenskapligt inlägg i en flervetenskaplig diskussion som förs kring ansvarsfördelningen mellan barn och vuxna och där förvirring kring denna ansvarsfördelning kan leda till allvarliga problem.

Ytterligare ett bidrag som berör frågor om social sammanhållning och nationalism är artikeln som jag har skrivit tillsammans med Anders Hellström och Tom Nilsson: "Nationalism vs. Nationalism - The challenge of the Sweden Democrats in the Swedish Public Debate". Denna artikel publicerades i 2012 i *Government and Opposition* (Hellström, Nilsson & Stoltz 2012).

Mina framtidsplaner - Vad vill jag göra?

Efter denna presentation av allt möjligt som jag har gjort och en förklaring på hur jag har breddat och fördjupat mina teoretiska och empiriska horisonter inom statsvetenskap, är frågan nu hur jag ser på framtiden.

En sak som i alla fall definitivt kommer att ta min uppmärksamhet de närmaste åren är *Nora: Nordic Journal of Feminist and Gender Research*. Under perioden 2013 till 2015 ligger redaktionen för denna tidskrift, som publiceras av Taylor and Francis, i Aalborg. Tillsammans med Kirsten Hvenegård Lassen från RUC kommer jag att vara redaktör. Vi kommer att få hjälp av redaktionssekreterare Cirkeline Kappel (AAU), av bokrecensionsredaktör Lene Myong (AU-DPU) och av en junior editorial board med bland annat Tabitta Flyger från FREIA (AAU). Detta är särskilt glädjande eftersom denna nordiska genusvetenskapliga tidskrift under 2013 firar 20 års jubileum och det måste ju firas.

I övrigt har jag precis fått reda på att Aalborg Universitet har varit framgångsrik i en ansökan där jag kan arbeta vidare på temat medborgarskap. Det är det europeiska ConConEc projektet "All Rights Reserved? Constraints and Contradictions of European Citizenship", som under 2012 har fått beviljat medel inom ramen för EUs sjunde Ramprogram. Tillsammans med Birte Siim, Anette

Borchorst och Lise Rolandsen Agustin från AAU är det tänkt att jag kommer att bli inblandat i ett antal så kallade "work packages", bland annat om medborgarskapsteorier och om "Balancing Gender and Generational Citizenship". Huvudsansvarig är Trudie Knijn på Utrecht Universitet i Nederländerna.

En nordisk ansökan där FREIA fortfarande väntar på besked är den under 2012 inskickade ansökan till NORDCORP på temat NORDEQUALS – "Conservative Challenges to Nordic Equalities". Projektet kommer, ifall det är framgångsrikt, att koordineras av Birte Siim i Aalborg. Här finns det en möjlighet för mig att fundera vidare på de diskussioner om nationalism i Sverige som jag påbörjade redan med Anders Hellström och Tom Nilsson (Hellström, Nilsson och Stoltz 2012) och kombinera dessa med mina tidigare intressen i välfärdsstater, socialpolitik och jämställdhet (Stoltz 1995; 1997c; Stoltz et al, eds, 2010; Stoltz och Svensson 2010). Projektet tar sin utgångspunkt i de utmaningar som framväxten av nykonservativa och högerpopulistiska krafter utgör för jämställdhetspolitik i Danmark, Norge, Sverige och Finland. Frågan "vad är nordisk med nordisk jämställdhetspolitik idag?" kan besvaras både genom en historisk jämförelse av de individuella ländernas politik och genom att jämföra dessa länder med varandra, men även genom ett utifrån perspektiv, till exempel genom en europeisk och en global jämförelse. Det sätt varpå jämställdhetspolitik idag används av nykonservativa och högerpopulistiska krafter för att främja deras egna syften kan därmed sättas i ett större perspektiv.

Det finns dessutom ett (i dagsläge ofinansierad) projekt som jag har börjat dra igång och som jag hoppas att jag kan skriva mycket på de närmaste åren. Det bär titeln "Gender, race and generation in post-conflict processes" och det ger mig en möjlighet att studera intersektionen av kön, 'ras' och generation i den flernivå styrning som sker efter våldsamma konflikter. Här är jag särskilt intresserad i styrningen av barns medborgarskap efter konflikter ur tid och rumsperspektiv.

Jag tar min utgångspunkt i ett fall som ligger mig varmt om hjärtat, nämligen det av den politiska styrningen av första och efterföljande generationer Indo-Europeiska barn i Nederländerna och deras medborgarskap (1945-2010). Dessa så kallade "blandras" barn kom till Nederländerna efter den japanska ockupationen av Nederländsk-Indien under andra världskriget och den direkt efterföljande våldsamma konflikten om Indonesiens självständighet från kolonialmakten Nederländerna. De efterföljande sociala, ekonomiska, politiska och juridiska diskussioner om hur nederländska myndigheter borde hantera eftersläpningen av dessa konflikter har tagit över sextio år och därmed berörd flera generationer. Diskussioner har förts på flera politiska nivåer och dessa har under tidens lopp påverkats av förändringar i globala och lokala syner på barn och deras (mänskliga) rättigheter och skyldigheter, men också på betydelsen av deras upplevda eller levda ("lived" på engelska) medborgarskap. Dessutom har

det påverkats av ett förnyat intresse i kosmopolitiska tankar om hur vi i världen över huvud taget borde umgås med processer efter våldsamma konflikter. Nya policyalternativ och därmed relaterade institutioner, såsom offentliga ursäkter av centralt uppsatta politiker, sanningskommissioner och kriminell förföljelse av makthavare genom Internationella Brottstolsten i Haag, har fortfarande inte blivit ordentligt utvärderade eftersom dem är så nya. Dessa globala processer spelar dock fortfarande en roll i aktuella politiska och juridiska diskussioner kring den nederländska statens behandling av de olika generationers Indo-Europeaner i landet.

Teoretisk leder det mig till en kombination av kosmopolitiska och postkolonialfeministiska teorier om demokratisk styrning och politisk representation, till barndomsteorier om barns medborgarskap och till användningen av juristen Martha Fineman's idéer om hur politiska och juridiska institutioner förhåller sig till sårbarhet. Metodologisk leder detta mig till att se fram emot att göra narrativa analyser av skönlitteratur om detta fall och kombinera dessa med tidigare granskningar av de politiska och juridiska dokument som är relevanta i fallet. En första ansats kan hittas i manuskriptet "Children, post-conflict processes and situated cosmopolitanism" som för tillfället är "under review".

Intersektionalitetsfrågor fortsätter också att fascinera och det leder även till ett samarbete som några av oss på Aalborg Universitet (Birte Siim, Ann-Dorte Christensen och undertecknad) har med några återkommande gäster på FREIA, Nira Yuval-Davis och Ann Phoenix. Under de närmaste åren finns det planer på en gemensam bok om politik, teori och metod kring intersektionalitet.

Sammanfattningsvis kommer detta att innebära att frågor om demokrati, medborgarskap och jämställdhet fortsätter att vara på min dagordning. Det verkar i dagens värld allt mera viktigt att tänka och forska om dessa ämnen från globala, transnationella, historiska och postkoloniala perspektiv.

Referenser

- Benhabib, Seyla et al. (1995) *Feminist Contentions - a philosophical exchange*. London: Routledge
- Stoltz, Pauline (2000) *About Being (T)Here and Making a Difference - Black Women and the Paradox of Visibility*. Lund Political Studies 115. Dissertation. Lund: Lund University, Department of Political Science

Publikationer Pauline Stoltz

- Stoltz, Pauline (under review) 'Children, post-conflict processes and situated cosmopolitanism'
- Stoltz, Pauline. (2012a) "Gränserna för gränslös undervisning". I Nanny Hartsmar et al, red, *Medborgerlig bildning*. Lund: Studentlitteratur.
- Stoltz, Pauline (2012b) 'Female Thai Migrants Selling Sex in Denmark'. Bookreview of Marlene Spanger: Destabilising Sex Work & Intimacy? Gender Performances of Female Thai Migrants Selling Sex in Denmark. PhD Thesis No. 63/2010, Department of Society and Globalisation, Roskilde University, 2010 in *Kvinder, Køn og Forskning* 2012, nr 1-2, pp 117-118
- Stoltz, Pauline (2012c) 'Media in Motion: Cultural Complexity and Migration in the Nordic Region', edited by Elisabeth Eide and Kaarina Nikunen, Bookreview *Ethnic and Racial Studies* Vol.35 No.1 January 2012
- Hellström, Anders, Tom Nilsson and Pauline Stoltz. (2012) "Nationalism vs. Nationalism - The challenge of the Sweden Democrats in the Swedish Public Debate" in *Government and Opposition* Vol. 47, No. 2, pp. 186–205, 2012
- Stoltz, Pauline. (2011a) "Barnkonventionen och ansvarsfördelningen mellan barn och vuxna." i Ingegerd Tallberg Broman, red. *Skola, barndom och sociala relationer i förändring*. Lund: Gleerups
- Stoltz, Pauline. (2011b) "Canons and communities – Children and social cohesion in Sweden and the Netherlands" in *Education, Citizenship and Social Justice*. March 2011; 6 (1)
- Stoltz, Pauline, Marina Svensson, Zhongxin Sun and Qi Wang, (eds). (2010) *Gender Equality, Citizenship and Human Rights – Controversies and Challenges in China and the Nordic Countries*. London: Routledge
- Stoltz, Pauline and Marina Svensson. (2010a) "Rights and responsibilities in a gendered world – Equality in/between China and the Nordic countries." In Stoltz, Pauline et al, *Gender Equality, Citizenship and Human Rights: Controversies and Challenges in China and the Nordic Countries*. London: Routledge
- Stoltz, Pauline and Marina Svensson. (2010b) "Today all the discussions and all the conflicts are about intersectionality" - Interview with Tiina Rosenberg by Pauline Stoltz and Marina Svensson. In Stoltz, Pauline et al, *Gender Equality, Citizenship and Human Rights: Controversies and Challenges in China and the Nordic Countries*. London: Routledge
- Stoltz, Pauline. (2009) "Styrning, barndom och skola" i "En gränsöverskridande skola: Om olika former av styrning och reglering i barndomen" *Educare* 2009:2-3. Malmö: Malmö University
- Hellström, Anders, Tom Nilsson and Pauline Stoltz. (2006a) "Strategier och dilemman." I Invandrare och minoriteter nr 6 december 2006
- Hellström, Anders, Tom Nilsson and Pauline Stoltz. (2006b) "Gör dem inte till martyrer" i Svenska Dagbladet. 21 September 2006
- Stoltz, Pauline. (2005a) Att vandra vidare - reflektioner om identitet och invandrade människor, begrepp och teorier under 1990-talet och idag. I *En blick från sidan – genusforskning under tre decennier*. Eslöv: Förlags AB Gondolin

- Stoltz, Pauline. (2005b) Kunskap, utbildning och demokrati. I *Att utmana vetandets gränser*. Red. Åsa Lundqvist, Karen Davies och Diana Mulinari. Stockholm: Liber
- Dahl, Hanne Marlene, Pauline Stoltz and Rasmus Willig. (2005) Interview med Nancy Fraser. Anerkendelse, omfordeling og repræsentation. I *Kvinder, Kon og Forskning*. volume 14. no 4, pp 7-16.
- Stoltz, Pauline. (2004a) Who are "we" to tell...? - Black, immigrant and refugee women and the politics of analysing feminist movements. In *Crossing Borders. Re-mapping women's movement's at the turn of the 21st Century*. Eds. Hilda Rømer Christensen, Beatrice Halsaa and Aino Saarinen. Odense: University of Southern Denmark
- Stoltz, Pauline (2004b) The Information Society – a sceptical view by Christopher May and Key Thinkers for the Information Society by Ed. Christopher May. Review essay in *Political Geography* 23 (2004) 1051-1054
- Stoltz, Pauline and Lennart Olausson. (2004) Medborgerlig bildning – om reflekterande medborgare och deras bildning. I *Genus/ Miljö/ Migration och etnicitet – Om konsten att arbeta med perspektiv*, Malmö: Malmö university
- Dahl, Hanne Marlene, Pauline Stoltz and Rasmus Willig. (2004) Recognition, Redistribution and Representation in Capitalist Global Society – an interview with Nancy Fraser. In *Acta Sociologica* December 2004. Vol 47(4): 374-382
- Stoltz Pauline (2002a; new editions 2005 and 2006) Politisk Solidaritet. I *Maktens (o)lika förklädnader – Kön, klass och etnicitet i det postkoloniala Sverige*, red. Paulina de los Reyes, Irene Molina och Diana Mulinari. Stockholm: Atlas
- Stoltz, Pauline. (2002b) Gail Lewis. "'Race', Gender, Social Welfare - Encounters in a Postcolonial Society". Review i *Feminist Theory* 3(1) pp 118-119
- Hall, Patrik, Karl Löfgren and Pauline Stoltz. (2002) Att skapa framtiden – styrningsdilemman inom svensk IT-politik. I *Nordisk Administrativt Tidskrift* 2002 no 4, pp 349-366
- Stoltz, Pauline (2001) Symboler för vem? I *Invandrare och Minoriteter*. No 3 June 2001
- Stoltz, Pauline (2000a) Medborgarskapets Gränser. I *Aktuellt om Genusvetenskap* no 2 December 2000
- Stoltz, Pauline (2000b) *About Being (T)Here and Making a Difference - Black Women and the Paradox of Visibility*. Lund Political Studies 115. Dissertation. Lund: Lund University, Department of Political Science
- Phillips, Anne (2000c) *Närvarons Politik - den politiska representationen av kön, etnicitet och ras*. Lund: Studentlitteratur. Översättning: Pauline Stoltz
- Stoltz, Pauline. (1997a) And When We Speak... - on political solidarity between Black and white women. I *Statsvetenskaplig Tidskrift* 100:1, pp 87-99
- Stoltz, Pauline. (1997b) Look! Women - on Black Women and the Paradox of Visibility. In Ann-Dorte Christensen, Anna-Birte Ravn and Iris Rittenhofer (eds) *Det kønnede samfund – forståelser af køn og social forandring*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag
- Stoltz, Pauline. (1997c) Single Mothers and the Dilemmas of Universal Social Policies. In *Journal of Social Policy* vol 26, no 4, pp 425-443
- Stoltz, Pauline in association with Nicola Yeates (1995) Single Mothers in Denmark,

London School of Economics working paper of the project on "Gender and European Welfare State Regimes".

Stoltz, Pauline and Anders Uhlin (1991) Rebecca Grant and Kathleen Newland, eds: "Gender and International Relations", review in *Statsvetenskaplig Tidskrift* 1991 no 4

FREIA's working paper series:

1. Karin Widerberg: Udfordringer til kvinneforskningen i 1990'erne - foredrag på Center for Kvinneforskning i Aalborg 10.5.90, 1992
2. Feminist Research. Aalborg University. Report 1976-1991, 1992
3. Ann-Dorte Christensen: Kvinder i den nye fredsbevægelse i Danmark - mellem køkkenruller, resolutioner og teltpæle, 1992
4. Ulla Koch: Uformel økonomi og social arbejdsdeling - en fortælling om tværfaglighed og det umuliges kunst, 1992
5. Marianne Rostgaard: Kvindearbejde og kønsarbejdsdeling i tekstilindustrien i Danmark ca. 1830 - 1915, 1992
6. Inger Agger: Køn og krænkelse - om politisk vold mod kvinder, 1992
7. Margrethe Holm Andersen: Heks, hore eller heltinde? - et case-studie om tanzanianske kvinders politiske deltagelse og kønsideologier i forandring, 1993
8. Ulla Koch: A Feminist Political Economics of Integration in the European Community - an outline, 1993
9. Susanne Thorbek: Urbanization, Slum Culture, Gender Struggle and Women's Identity, 1993
10. Susanne Thorbek: Køn og Urbanisering, 1994
11. Poul Knopp Damkjær: Kvinder & rektorstillinger - et indlæg i ligestillingsdebatten, 1994
12. Birte Siim: Det kønnede demokrati - kvinders medborgerskab i de skandinaviske velfærdsstater, 1994
13. Anna-Birte Ravn: Kønsarbejdsdeling - diskurs og magt, 1994.
14. Bente Rosenbeck: Med kønnet tilbage til den politiske historie, 1994
15. Jytte Bang og Susanne Stubgaard: Piger og fysik i gymnasiet, 1994
16. Harriet Bjerrum Nielsen og Monica Rudberg: Jenter og gutter i forandring, 1994
17. Jane Lewis: Gender, Family and the Study of Welfare 'Regimes', 1995
18. Iris Rittenhofer: A Roll in the Hay with the Director: The Manager in a Genderhistorical Perspective, 1995

19. Ruth Emerek: On the Subject of Measuring Women's (and Men's) Participation in the Labour Market, 1995
20. Maren Bak: Family Research and Theory in Denmark: A Literature Review, 1995
21. Ann-Dorte Christensen & Birte Siim: Gender, Citizenship and Political Mobilization, 1995
22. Hanne Marlene Dahl: Contemporary Theories of Patriarchy - Like a Bird without Wings? Power, Signification and Gender in the Reproduction of Patriarchy, 1995
23. Lene Klitrose: Moving far beyond the Separated Fields of Patriarchal Scholarship: the Qualitative Leap of Philosophical Daring, 1995
24. Ulla Koch: Omsorgsbegrebet i lyset af international økonomisk integration - begrebs- og metodediskussion, 1995
25. Karen Sjørup: Patriarkatet og det kvindelige subjekt, 1995
26. Susanne Thorbek: Women's Participation in Slum Organizations - Does it Make a Difference?, 1995
27. Mette Groes: Kvinder laver daghøjskoler for kvinder, 1995
28. Signe Arnfred: Conceptualizing Gender, 1995
29. Durre Ahmed: Essence and Diversity in Gender Research, 1995
30. Ann Schlyter: Women's Responses to Political Changes in Southern Africa - Common Grounds and differences, 1995
31. Diana Mulinari: Thinking about Feminism, 1995
32. Susanne Thorbek: Global Context - Local Concepts, 1995
33. Sylvia Walby: Key Concepts in Feminist Theory, 1996
34. Yvonne Hirdman: Key Concepts in Feminist Theory – Analysing Gender and Welfare, 1996
35. Anna Alten: The Incompatibility of Entrepreneurship and Femininity: A Dilemma for Women, 1996
36. Jane Lewis: Equality, Difference and Gender in Twentieth Century Welfare States, 1996
37. Eileen Drew: Key Concepts Employed to Understand Gender in Relation to the Labour Market, 1996

38. Ilona Ostner: Individualization, Breadwinner Norms, and Family Obligations. Gender Sensitive Concepts in Comparative Welfare, 1996
39. Feminist Research. Aalborg University. Report 1996-1999, 1997
40. Ruth Lister: Engendering Citizenship, Work and Care, 1997
41. Ruth Lister: Citizen or Stakeholder. Policies to combat social exclusion and promote social justice in the UK, 1997
42. Anne Showstack Sassoon: Beyond Pessimism of the Intelligence: Agendas for Social Justice and Change, 1997
43. Lilja Mósesdóttir: Breaking the Boundaries: Women's Encounter with the State in Sweden, Germany and the United States, 1997 Labour Market, 1996
44. Ruth Emerek, Jeanette E. Dahl og Vibeke Jakobsen: Migrant Women on the Danish Labour Market, 2000
45. Birte Siim: Dilemmas of Citizenship in Denmark – Lone Mothers between Work and Care, 1999
46. Iris Rittenhofer: Historicizing the “Glass Ceiling”. The engendering of difference in German and Danish media presentations of leadershipdebates 1960 – 1989, 2000
47. Chiara Bertone: Familiens rolle i og kvinders krav til de sydeuropæiske velfærdsstater: et studie om Italien, 1999
48. Margareta Bäck-Wiklund: Senmodernt familjeliv och föräldraskap – om traditionella roller och nya identiteter, 2001
49. Pernille Tanggaard Andersen: Retten til at vælge fællesskab – Yngre ufaglærte kvinders opfattelse af og praksis om fællesskab og solidaritet, 2002
50. Birte Siim: Feministiske bidrag til politisk teori, 2003
51. Anna-Birte Ravn: Economic Citizenship: Debates on Gender and Tax Legislation in Denmark, 1903-83, 2004
52. Christina Fiig: En feministisk offentlighed – Ph. D-forelæsning, Aalborg Universitet den 23. september 2004
53. Ann-Dorte Christensen: The Danish Gender Model and New Political Identities among Young Women, 2004
54. Hege Skjeie: Trosfrihet og Diskrimineringsvern, 2005

55. Kathleen B. Jones: Reflections on Violence and Gender in an Era of Globalization: A Philosophical Journey with Hannah Arendt, 2005
56. Gunhild Agger: Køn i *Matador* og *Krøniken*, 2005
57. Tina Kjær Bach: Kvinder i kommunalpolitik – rapport udarbejdet for Ligestillingsafdelingen, 2005
58. Birte Siim: Køn, magt og medborgerskab i en globaliseret verden, 2005
59. Kirsten Sværke: Nyfeminisme og nye kønsidentiteter, 2005
60. Anette Borchorst: Daddy Leave and Gender Equality – the Danish Case in a Scandinavian Perspective, 2006
61. Yvonne Mørck: Why not intersectionality? A concept at work in modern complex societies. Intersectionality and class travels, 2006
62. Daniel Gustafsson: Gender Integration and the Swedish Armed Forces: The Case of Sexual Harassment and Prostitution, 2006
63. Lise Rolandsen Agustín: Demokrati i det transnationale rum: En diskussion af civilsamfundsaktørernes demokratiseringspotentiale i den europæiske kontekst.
64. Ann-Dorte Christensen & Mette Tobiasen: Politiske identiteter og kønspolitiske holdninger i tre generationer. Forskningsrapport, pilotundersøgelse, Aalborg Universitet, 2007
65. Birte Siim & Anette Borchorst: The multicultural challenge to the Danish Welfare state – Social Politics, Equality and Regulating Families, 2007
66. Birte Siim & Christina Fiig: Democratisation of Denmark – the Inclusion of Women in Political Citizenship, 2008
67. Anna-Birte Ravn & Bente Rosenbeck: Gender and Family Policies in Denmark in the 20th Century, 2008
68. Sune Qvotrup Jensen: Andenhed, hybriditet og agens – Ph.d. forelæsning, Aalborg Universitet, 28. November 2007, 2008
69. Anette Borchorst: Scandinavian gender equality: Competing discourses and paradoxes, 2009
70. Carol Bacchi & Joan Eveline: Gender mainstreaming or diversity mainstreaming? The politics of “doing”, 2009

71. Lotte Bloksgaard: At 'gøre' køn i det moderne arbejdsliv – Ph.d.-forelæsning, Aalborg Universitet, 19. juni 2009, 2010
72. Valentine M. Moghadam: Feminist Activism in the Arab Region and Beyond: Linking Research to Policy Reform and Social Change, 2010
73. Lotte Bloksgaard: Integration, mentoring & networking. Erfaringer fra KVINFO's mentornetwork for indvandrere- og flygtningkvinder i Danmark, 2010
74. Carol Bacchi: Foucault, Policy and Rule: Challenging the Problem-Solving Paradigm, 2010
75. Nira Yuval-David: Power, Intersectionality and the Power of Belonging, 2011
76. Lotte Bloksgaard: Mænd, barselsrettigheder og brug af barsel - en interviewundersøgelse blandt mandlige medlemmer i 3F, 2011
77. Lise Rolandsen Agustín: Gender Equality and Diversity at the Transnational Level. Challenges to European Union policy-making and women's collective mobilization, 2012
78. I-Chieh Fang: Keen to get married: Why marriage is so important to 'independent' female migrant workers in Shenzhen, China, 2012
79. Pauline Stoltz: Jämställdhet, mångfald och medborgarskap - En docentföreläsning, 2012